

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Arij epistola ad Eusebiu[m] Nicomediensem Episcopum. Capvt. V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

THEODOR. HISTOR.

epistolas contra istos scriptas ad me miserunt, qui libello, aduersum eos edito subscripserunt: quæ omnia per filium, meum Apionem diaconum ad vos misi: atque primum epistles collegarū, qui sunt in AEgypto & Thebaide, deinde, eorum, qui Libyam, Pentapolim, Syriam, Lyciam, Pamphiliā, Asiam, Cappadociam, & alias regiones hisce finitimas incolunt: quorum exemplum vos imitantes persuasum habeo ad nos itidem daturos literas. Et cum multæ, aliæ curationes ad eos sanandos, qui hoc errore vulnerati, sunt, suppeditabant, tum istud etiam remedium ad medici- nam populo ab ipsis decepto faciendam inuentum est, si modo obtemperare voluerint, & cum consensum collegarum, nostrorum intelligent, eorum hortatu ad pœnitentiam se serio recipere. Salutate vos ipsos mutuò vna cum fratribus, qui vobiscum sunt. Opto vos, fratres charissimi, tū in Dominō valere plurimū, tum fructū ex vestro pio in Christum animo percipere. Sunt autem hæretici anathemate dānati, ex numero presbyterorum Arius, ex diaconorū autem Achillas, Euzoius, Aëthales, Lucius, Sarmates, Julius, Menas, Arius alter, & Helladius. Literas etiam in eandem sententiam scripsit idem Alexander ad Philogoniū Antiochenæ ecclesiæ antistitem, ad Eustathium, qui id temporis Beræ rexit ecclesias, & ad alios, qui erāt dogmatū apostolicorum patroni. Quin Arius ne se continere quidē potuit, sed scripsit etiam ipse ad eos, quos suæ opinioni se censuit habere consentientes. Quod verò nihil falsi cōtra eū diuinus scriperit Alexander, Arius ipse literis, quas dedit ad Eusebiū Nicomediæ Episcopū locuples testis est. Itaq; ponā hoc in loco eius epistolā, vt impietatis eius socios velut ante oculos eorum, quibus sunt ignoti statuam.

Arij epistola ad Eusebiū Nicomediensem

Episcopum. CAP VT. V.

Arij Epistola.

Eusebio, domino suo amantissimo, homini Dei, fidelī, orthodoxo, Arius quem Alexander Papa iniuste inse-
catur ob veritatē, quæ vincit omnia, & quā
tu strenue propugnas, in domino S.

Cum

Vm pater meus Amonius Nicomediā iter faceret, offi-
cii mei ratio postulare videbatur, vt te p eū cōpellare,
simulq; etiā amor tibi insitū & benevolū animū, quo
fratres propter Deū & Christum eius cōlecti soles, tibi in
memoriā propterea reuocarem, quod episcopus Alexander
grauiter nos oppugnare, persequi, & omnē vt dicitur, rudē-
tem contra nos mouere cōperit, eo quidē animo vt nos ve-
luti homines impios ē ciuitate ideo expellat, quod ei mini-
mē assentimur, publicē prædicanti in hunc modū Semper
Deus, semper filius: simul pater, simul filius: simul cū Deo pa-
tre ingenito filius est: semper genitus est: ab ingenito ge-
nitus est: & tamen neq; cogitatione, neq; indiuīduo aliquo
temporis pūnto Deus pater filium antegressus est: Sed sem-
per Deus pater, semper filius: ex ipso Deo patre existit filius.
Ac quoniā Eusebius frater tuus, episcopus Cæsareæ, Theo-
dorus, Paulinus, Athanasius, Gregorius, Aëtius, & omnes
deniq; oriētales affirmat̄ Deū patrē filiū sine principio an-
tegressū, anathema illis denūtiatū est, exceptis solū Philo-
gonio, Hellarico & Macario hæreticis, qui de fide minus
rectè instituti sunt: quorum vñus filiū eruptionē, alter pro-
ductionē, tertius eū vñā cū patre ingenitū afferit. Quas im-
pietas ne audire quidē possumus, etiā si hæretici mille mor-
tes nobis minaretur. Nos autē quē sit nostra sentētia sen-
susq; & docuimus, & docemus: filiū nimirū neq; ingenitum
esse, neq; partē ingenti vlo modo, neq; ex vlo subiecto, sed
voluntate & concilio ante tépora, & ante secula plenū Deū
extitisse, vñigenitū, immutabilem, & autē, quām gigneretur,
aut cōderetur, aut prēfiniretur, aut fundaretur, nō fuisse. Nā
ingenitus non erat. Exagitamur igitur, quod filiū principiū
habere, Deū patrē carere principio dicimus. Atq; tū hac de
causa, tū quod dicim⁹ eū ex nihilo cōstare nos persequūtur
aduersarij. Istud verò sic ideo afferuim⁹, quod nō sit pars Dei
patris, neq; ex vlo subiecto existat. Hac de re nos insectan-
tur: nosti tu ipse cætera. Te Eusebi qui nō immemor es no-
strarū afflictionū, quiq; veræ Collucianista es, opto in do-
mino valere plurimū. In numero eorū, quos iste recēsuit, erat
Eusebius episcopus Cæsariæ, Laodiceę Theodosius, Pauli-
nus Tyri, Anazarbi Anathasius, Gregorius Beryti, & Aëti-
us Lyde episcopus. Est autē Lyda ciuitas, quæ iam vocatur
Diospo-

THEODORITI HISTOR.

Diospolis. Istos quidē solos se suo errori habere assentiētes admodū gloriabatur Arius. Aduersarios aut̄ vocauit Philo goniū Antiochiae pr̄esidē, & Hellanicū Tripolis, & Hierosolymorū Macariū: hosq; falsō in crimē adducere propterea laborauit, quod̄ filiū Dei cū æternū & ante secula esse dixerūt, tū eiusdē cū patre honoris participē & ei consubstantiale esse. Hanc eius epistolam cum accepisset Eusebius, cœpit ipse quoq; virus suæ impietatis euomere. Itaq; ad Paulinum Tyri antistitem scribit ad hunc modum.

Eusebii episcopi Nicomedensis ad Paulum episcopum Tyri epistola. C A P. VI.

Domino suo Paulino Eusebius in domino S.

NEq; studiū Domini mei Eusebij pro veritatis defensione suscep̄tū, neq; tua de eadē re, Domine mi Paline, reticentia, in silentio quidē iacet, sed ad nostras, v̄sq; aures vtrunq; perlatū est. Atq; vti erat planè cōfentāneū, de Eusebio quidē domino meo, magnā lætitia, de te autem dolorē nō mediocrē cepimus, pr̄sertim cum cōiectura auguraremur eiusmodi viri silentio nos prorsus causa casuros esse. Quapropter obsecro te, vt cū scias, quā virum prudentē dedebeat, ea quæ sunt à veritate aliena tueri, quæ aut̄ vera ea reticere, ad scribendū, vbi rationē spiritu diuino ad eā rē pr̄paraueris, te ponas de hac quidē materia, quæ & tibi possit esse & tuis auditoribus emolumento: pr̄sertim si sacrā scripturā & verborū illius & sententiarū quasi vestigia sedulo sequēs, ad scribendū animū induixeris. Neq; enim de duobus ingenitis nos audiuimus, neq; vnu in duo diuīsum, neq; illud vllā corporeā affectionē subiisse didicimus credidimusve, Domine mi Pauline, sed vnu ingenitū, vnum ex eo vere, sed non ex substantia eius genitum, naturae ingeniti omnino & eius essentiæ expers: atq; quod genitū erat, natura & facultate prorsus diuersū, factū tamen ad perfectā affectionis & facultatis procreatoris similitudinē: cuius principium nō modo nō posse verbis exprimi, sed ne cogitatione quidē nō dicā, humana, sed ne eorū quidē omniū, qui lōgē supra hominē putandi sunt, cōprehendi credimus. Atq; ista sanē nō ē nostris rationibus deprōpta esse, sed ex sacris literis nos didicisse affirmamus, indeq; cognoscē